

V Bruseli 19. mája 2017
(OR. en)

9266/17

DEVGEN 98
ACP 46
RELEX 413
FIN 306
OCDE 2

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	19. mája 2017
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8969/17
Predmet:	Výročná správa na rok 2017 pre Európsku radu o cieľoch rozvojovej pomoci EÚ – závery Rady (19. mája 2017)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o výročnej správe na rok 2017 pre Európsku radu o cieľoch rozvojovej pomoci EÚ, ktoré prijala Rada 19. mája 2017 na svojom 3 540. zasadnutí.

Závery Rady

Výročná správa na rok 2017 pre Európsku radu o cieľoch rozvojovej pomoci EÚ

1. Rada víta predbežné informácie o oficiálnej rozvojovej pomoci EÚ¹ (ODA) za rok 2016, ktoré uverejnila Komisia a v ktorých sa analyzujú trendy v oblasti ODA z hľadiska jej kolektívnych a individuálnych záväzkov². Rada zdôrazňuje, že ODA je dôležitým a hnacím prvkom celkového financovania, ktoré je k dispozícii rozvojovým krajinám. Napriek tomu, že celková ODA poskytnutá rozvojovým krajinám je v kvantitatívnom vyjadrení nízka, je naďalej hlavným zdrojom financií pre najmenej rozvinuté krajiny (LDC) a nestabilné štáty, ktorým chýba najmä domáca kapacita na získanie finančných prostriedkov z iných zdrojov.
2. Európska rada 17. júna 2010 požiadala Radu, aby vypracovala výročnú správu o záväzkoch EÚ a členských štátov v oblasti ODA a o ich plnení. Táto správa je siedmou takouto správou, ktorá sa má predložiť Európskej rade.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-916_en.htm a http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-949_en.htm

² Závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady, ktoré sa konalo 16. a 17. júna 2005 (10255/1/05), závery Rady z 10. a 11. novembra 2008 (15480/08) a závery Rady z 26. mája 2015 (9241/15). Záväzky sú uvedené v prílohe.

3. Vzhľadom na uvedené by Rada chcela informovať Európsku radu o týchto skutočnostiach:
- a. V roku 2016 a štvrtý rok za sebou sa kolektívna ODA EÚ zvýšila, pričom dosiahla historicky najvyššiu úroveň 75,5 miliardy EUR, zatiaľ čo v roku 2015 to bolo 67,9 miliardy EUR: v nominálnom vyjadrení je to nárast o 10,7%. Kolektívna ODA EÚ v roku 2016 dosiahla 0,51 % hrubého národného dôchodku (HND)³ EÚ, čo je v porovnaní s rokom 2015, keď predstavovala 0,47 % HND, významný nárast.
 - b. EÚ a jej členské štáty upevnili svoju pozíciu najväčšieho globálneho darcu ODA (pozri obrázok č. 1), pričom jej podiel na celkovej ODA poskytnutej členmi Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC) rozvojovým krajinám sa blíži k 60%. Na rozdiel od výrazného nárastu pomeru ODA/HND v rámci EÚ priemerná úroveň v rámci členských krajín DAC OECD, ktoré nie sú členmi EÚ, ostala v roku 2016 na 0,21% HND (v roku 2015 bola rovnako 0,21 % HND).
 - c. Uvedené číselné údaje odzrkadľujú pozitívny trend a lepšie výsledky väčšiny členských štátov EÚ. 22 členských štátov zvýšilo alebo zachovalo celkovú úroveň svojej ODA, ako aj pomer ODA voči HND. Päť členských štátov EÚ dosiahlo alebo prekročilo hodnotu 0,7 % ODA/HND (pozri obrázok č. 2 a tabuľku č. 1). Nemecko dosiahlo cieľ 0,7 % po prvý krát.

³ Kolektívna ODA EÚ je súčtom ODA členských štátov EÚ a časti ODA, ktorú poskytujú inštitúcie EÚ a ktorá sa neprisuduje členským štátom. Väčšina výdavkov inštitúcií EÚ v oblasti ODA sa na účely vykazovania ODA/HND pripisuje členským štátom EÚ, t. j. údaje členských štátov zahŕňajú časť výdavkov inštitúcií. ODA poskytovaná z vlastných zdrojov Európskej investičnej banky (EIB) sa neprisuduje členským štátom a je doplnkom k ODA členských štátov.

- d. Aj z tohoročných údajov OECD vidno vysokú úroveň „vnútorných“ nákladov na utečencov⁴, ktoré niektorí členovia DAC vykazujú ako ODA, čo je spôsobené prebiehajúcou utečeneckou krízou. Z údajov OECD vyplýva, že „vnútorné“ náklady na utečencov v členských štátoch EÚ narástli z 8,8 miliardy EUR (alebo 12,9 % kolektívnej ODA EÚ v roku 2015) na 10,7 miliardy EUR (alebo 14,2 % kolektívnej ODA EÚ v roku 2016), čo je omnoho pozvoľnejší nárast ako pred rokom. V roku 2016 možno 25% celkového nárastu ODA pripísať „vnútorným“ nákladom na utečencov. Celkový nárast ODA EÚ bez „vnútorných“ nákladov na utečencov dosiahol úroveň 10%. Z toho vyplýva, že v roku 2016 EÚ kolektívne zvýšila nielen veľmi potrebnú pomoc pre utečencov v Európe, ale aj ďalšie toky rozvojovej pomoci pre rozvojové krajiny.
4. Rada konštatuje, že EÚ upevnila svoju pozíciu najväčšieho globálneho darcu ODA a priblížila sa k splneniu ambiciózneho cieľa, ktorý si stanovila v roku 2005, a to kolektívne poskytovať 0,7 % HND na ODA.
5. Rada pripomína záväzky v oblasti ODA, ktoré prijala, ako sa uvádza v záveroch Rady z 26. mája 2015⁵. Rada opätovne potvrdzuje svoje politické líderstvo a záväzok v oblasti rozvojovej pomoci EÚ, pričom konštatuje, že rozvojová spolupráca zostáva kľúčovou prioritou. V tejto súvislosti EÚ a jej členské štáty opätovne potvrdzujú všetky svoje individuálne a kolektívne záväzky v oblasti ODA a prijímú realistické, overiteľné opatrenia na ich splnenie. Tieto záväzky sa potvrdzujú v novom Európskom konsenze o rozvoji, ktorým sa riadia činnosti inštitúcií a členských štátov EÚ v rámci spolupráce so všetkými rozvojovými krajinami.

⁴ Takéto náklady možno vykazovať ako ODA len v súlade s pravidlami OECD-DAC, pričom ich vykazovanie je obmedzené na náklady, ktoré vzniknú počas prvých 12 mesiacov pobytu utečenca.

⁵ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SK&f=ST%209989%202014%20INIT>

6. Rada so znepokojením konštatuje, že napriek nárastu čistej výšky ODA, EÚ stále nedosiahla svoj kolektívny cieľ poskytovať v krátkodobom horizonte 0,15% – 0,20% HND najmenej rozvinutým krajinám a v roku 2015 dosiahla úroveň len 0,11% HND (posledný rok, za ktorý sú k dispozícii kompletne údaje, pozri tabuľku č. 2).
7. Rada zdôrazňuje transformačný charakter akčného programu z Addis Abeby, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou programu 2030 a ktorým sa ustanovuje prechod na nový systém udržateľného financovania, ktorého základom je dobrá správa vecí verejných, zodpovednosť všetkých strán, priorita domácich opatrení, a to aj v oblasti daní a transparentnosti, dôležitosť zdravých podporných politík, záväzok všetkých strán presadzovať súdržné politiky, pričom dodržiavať zásadu „na nikoho nezabudnúť“ a uplatňovať rodové hľadisko bude prierezovou prioritou. Rada preto opätovne potvrdzuje význam komplexného a integrovaného prístupu k mobilizácii finančných a iných realizačných prostriedkov zo všetkých dostupných zdrojov (verejných/súkromných, domácich/medzinárodných) a od všetkých aktérov, najmä prostredníctvom partnerstiev medzi viacerými zainteresovanými stranami, pre podporu trvalo udržateľného rozvoja v rozvojových krajinách, okrem iného prostredníctvom inovačných zdrojov a nástrojov financovania, poznatkov, odborných znalostí, budovania kapacít, technológií a nefinančných zdrojov. Rada v tejto súvislosti víta prácu útvarov Komisie a ESVČ v oblastiach, na ktoré sa zameria dokument s názvom *Dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja do roku 2030: príprava prostriedkov plnenia; poukázanie na prvé úspechy EÚ v troch kľúčových oblastiach*⁶: mobilizácia domácich zdrojov, navyšovanie zdrojov zo súkromného sektora a spoločná tvorba programov s cieľom podporiť akčný program z Addis Abeby .

⁶ Pozri prílohu k tlačovej správe IP-17-916 s názvom: *Dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja do roku 2030: príprava prostriedkov plnenia; poukázanie na prvé úspechy EÚ v troch kľúčových oblastiach*.

8. Rada so záujmom očakáva pokračovanie práce v rámci Organizácie Spojených národov a Európskej únie s cieľom splniť akčný program z Addis Abeby a vytvoriť mechanizmy na monitorovanie jeho vplyvu a hodnotenie výsledkov. Rada v tejto súvislosti berie na vedomie fórum Hospodárskej a sociálnej rady OSN (ECOSOC) o financovaní rozvoja, ktoré sa uskutoční od 22. – 25. mája 2017 v New Yorku a očakáva rozvoj a prehĺbenie týchto diskusií na budúcich fórach.
9. Rada ďalej očakáva pokračovanie rokovaní OECD-DAC o príprave nového štatistického ukazovateľa celkovej oficiálnej podpory trvalo udržateľného rozvoja (TOSSD), ktorý pomôže lepšie zmerať a zviditeľniť širšiu škálu rozvojových opatrení bez toho, aby sa tým spochybnila ODA. Rada nabáda na otvorené, inkluzívne a transparentné diskusie o vývoji tohto nového ukazovateľa.

Predchádzajúce záväzky a ciele EÚ v oblasti ODA

(závery Rady z 24. mája 2005, dokument 9266/05, bod 4)

„Zvýšenie ODA je naliehavo potrebné na dosiahnutie MDG (miléniové rozvojové ciele) ... EÚ odsúhlasila aj nový kolektívny cieľ EÚ 0,56 % ODA/HND do roku 2010, ktorý bude mať v tom čase za následok dodatočných 20 miliárd EUR ODA ročne.

- i) Členské štáty, ktoré zatiaľ nedosiahli úroveň 0,51 % ODA/HND, sa zaväzujú dosiahnuť túto úroveň do roku 2010 v rámci svojich príslušných procesov rozdeľovania rozpočtu, kým tie, ktoré už túto úroveň prekročili, sa zaväzujú zachovať svoje úsilie.
- ii) Členské štáty, ktoré pristúpili k EÚ po roku 2002 a nedosiahli úroveň 0,17 % ODA/HND, sa budú usilovať zvýšiť svoju ODA, aby v rámci svojich príslušných procesov rozdeľovania rozpočtu dosiahli túto úroveň do roku 2010, kým tie, ktoré už túto úroveň prekročili, sa zaväzujú zachovať svoje úsilie.
- iii) Členské štáty sa zaväzujú dosiahnuť cieľ 0,7 % ODA/HND do roku 2015, pričom tie, ktoré tento cieľ dosiahli, sa zaviazali udržať sa nad týmto cieľom; členské štáty, ktoré sa pripojili k EÚ po roku 2002, sa budú usilovať zvýšiť svoju ODA/HND do roku 2015 na 0,33 %.“

Súčasný záväzky a ciele EÚ v oblasti ODA

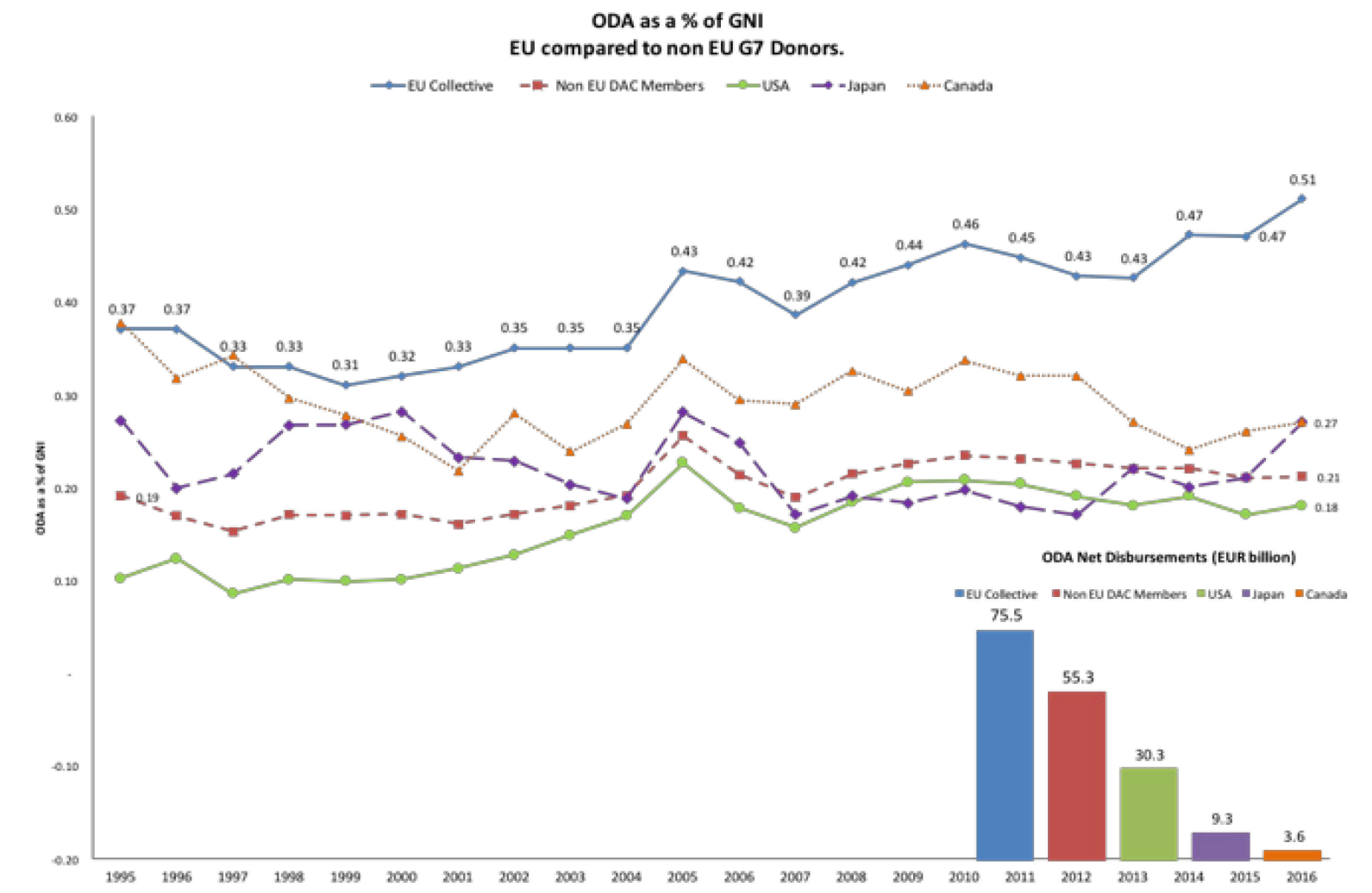
(závery Rady z 26. mája 2015, dokument 9241/15, body 31 – 33)

„EÚ a jej členské štáty sú veľkorysími poskytovateľmi ODA, pričom v posledných rokoch poskytli každoročne viac ako polovicu ODA. Napriek tomu, že celková ODA poskytnutá rozvojovým krajinám je v kvantitatívnom vyjadrení nízka, je hlavným zdrojom financií pre najmenej rozvinuté krajiny a nestabilné štáty, ktorým chýba najmä domáca kapacita na získanie finančných prostriedkov z iných zdrojov. ODA môže zároveň pomôcť znásobiť ďalšie prostriedky vykonávania, najmä verejné domáce financovanie a investície súkromného sektora, ale aj vedu, technológiu a inováciu.

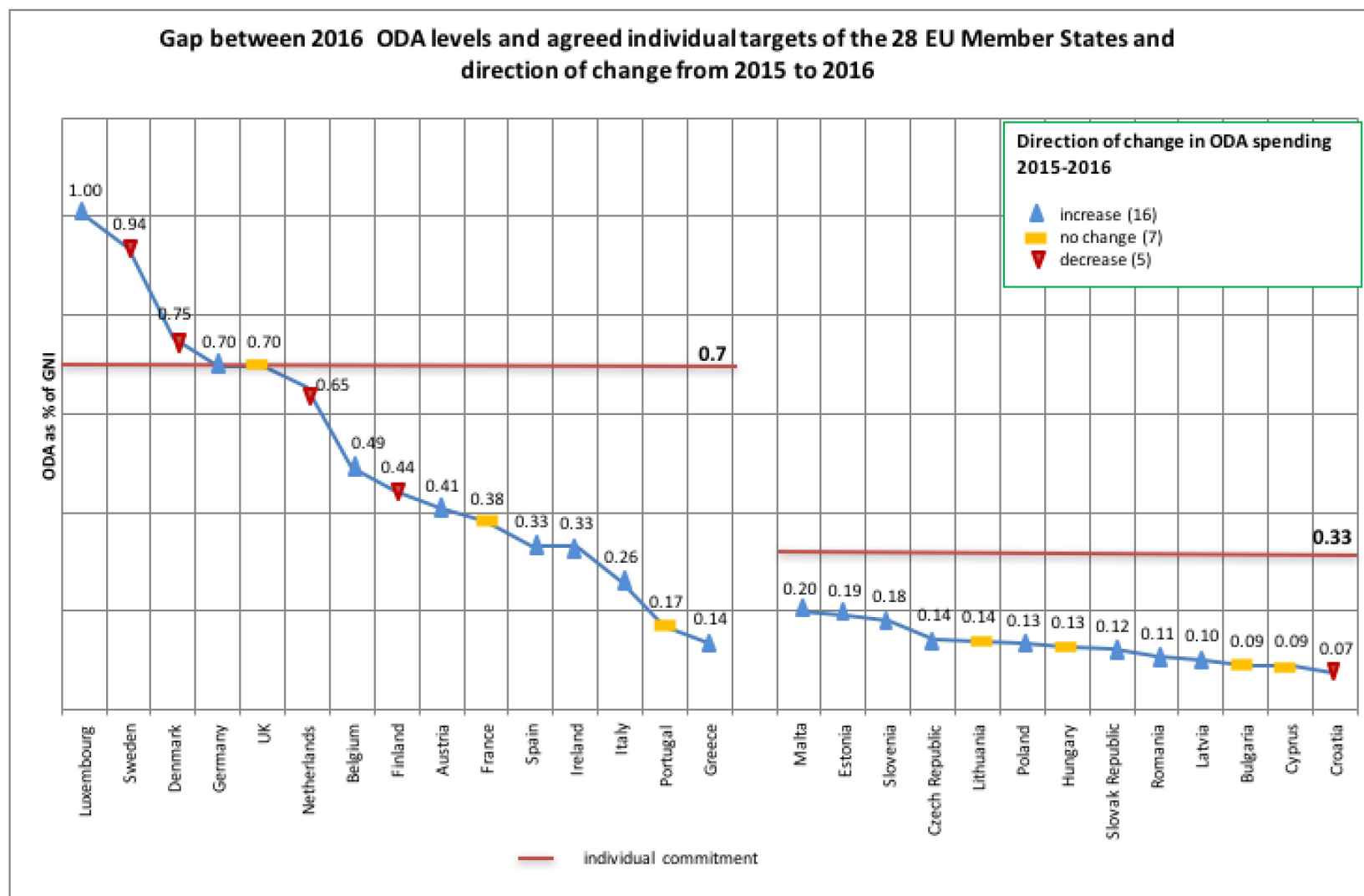
Z tohto dôvodu EÚ opätovne potvrdzuje svoj kolektívny záväzok dosiahnuť v časovom rámci programu na obdobie po roku 2015 cieľ 0,7 % ODA/HND. Členské štáty, ktoré vstúpili do EÚ pred rokom 2002, opätovne potvrdzujú svoj záväzok dosiahnuť cieľ 0,7 % ODA/HND, berúc do úvahy rozpočtové okolnosti, pričom tie štáty, ktoré už tento cieľ dosiahli, sa zaväzujú, že neklesnú pod tento cieľ; členské štáty, ktoré vstúpili do EÚ po roku 2002, sa budú snažiť zvýšiť ich podiel ODA/HND na 0,33 %.

Medzinárodné spoločenstvo by malo tiež pomôcť nasmerovať zdroje tam, kde sú najviac potrebné, najmä do najmenej rozvinutých, nestabilných a konfliktom postihnutých krajín. EÚ opätovne potvrdzuje svoje odhodlanie podporovať najmenej rozvinuté krajiny v kontexte celkového záväzku v rámci ODA a pri úplnom rešpektovaní priorít jednotlivých členských štátov v oblasti rozvojovej pomoci. EÚ sa zaväzuje, že ako celok dosiahne v krátkodobom horizonte cieľ 0,15 – 0,20 % ODA/HND pre najmenej rozvinuté krajiny, pričom v časovom rámci programu na obdobie po roku 2015 dosiahne 0,20 % ODA/HND.“

Obrázok 1

Obrázok 2

Tabuľka 1: ODA EÚ (v čistom vyjadrení) 2013 – 2016

Členský štát	2013		2014		2015		2016	
	v miliónoch EUR	% HND	v miliónoch EUR	% HND	v miliónoch EUR	% HND	v miliónoch EUR	% HND
Rakúsko	882	0,27	930	0,28	1 193	0,35	1 432	0,41
Belgicko	1 732	0,45	1 845	0,46	1 717	0,42	2 085	0,49
Bulharsko	37	0,10	37	0,09	37	0,09	37	0,09
Chorvátsko	32	0,07	54	0,12	46	0,09	37	0,07
Cyprus	15	0,10	15	0,10	16	0,09	16	0,09
Česká republika	159	0,11	160	0,11	179	0,12	236	0,14
Dánsko	2 205	0,85	2 264	0,86	2 313	0,85	2 145	0,75
Estónsko	23	0,13	28	0,14	31	0,15	40	0,19
Fínsko	1 081	0,54	1 232	0,59	1 161	0,55	956	0,44
Francúzsko	8 543	0,41	8 005	0,37	8 149	0,37	8 592	0,38
Nemecko	10 717	0,38	12 486	0,42	16 173	0,52	22 309	0,70
Grécko	180	0,10	186	0,11	215	0,12	239	0,14
Maďarsko	97	0,10	109	0,11	140	0,13	141	0,13
Írsko	637	0,46	615	0,38	648	0,32	725	0,33
Taliansko	2 566	0,17	3 022	0,19	3 609	0,22	4 391	0,26
Lotyšsko	18	0,08	19	0,08	21	0,09	25	0,10
Litva	38	0,11	34	0,10	43	0,14	52	0,14
Luxembursko	323	1,00	319	1,06	327	0,95	347	1,00

Malta	14	0,20	15	0,20	15	0,17	19	0,20
Holandsko	4 094	0,67	4 200	0,64	5 162	0,75	4 511	0,65
Poľsko	355	0,10	341	0,09	397	0,10	546	0,13
Portugalsko	368	0,23	324	0,19	278	0,16	307	0,17
Rumunsko	101	0,07	162	0,11	143	0,09	179	0,11
Slovenská republika	65	0,09	63	0,09	77	0,10	97	0,12
Slovinsko	46	0,13	46	0,12	57	0,15	72	0,18
Španielsko	1 789	0,17	1 415	0,13	1 259	0,12	3 704	0,33
Švédsko	4 389	1,01	4 698	1,09	6 391	1,41	4 404	0,94
Spojené kráľovstvo	13 498	0,71	14 551	0,70	16 718	0,70	16 289	0,70
Spolu EÚ 15	53 003	0,44	56 091	0,44	65 313	0,49	72 436	0,53
Spolu EÚ 13	1 000	0,10	1 083	0,10	1 203	0,11	1 496	0,13
Spolu EÚ 28	54 004	0,41	57 174	0,41	66 515	0,46	73 932	0,50
ODA inštitúcií EÚ nepripísaná členským štátom EÚ	2 873	0,02	2 139	0,02	1 372	0,01	1 603	0,01
Kolektívna ODA EÚ	56 877	0,43	59 313	0,43	67 887	0,47	75 535	0,51

Poznámky: (1) Rozdiel ako % hrubého národného dôchodku (HND) v porovnaní s cieľmi ODA EÚ pre jednotlivé členské štáty a v porovnaní s úrovňou 0,7 % HND pre kolektívnu ODA EÚ. Údaje v zátvorkách uvádzajú % HND, o ktoré členský štát prekročil svoj cieľ EÚ. ODA inštitúcií EÚ, ktorá sa nepripisuje členským štátom, sa počíta na základe údajov, ktoré členské štáty odovzdajú OECD-DAC. Zrejmé rozdiely v údajoch v tabuľke vznikli v dôsledku zaokrúhľovania na dve desatinné miesta.

Tabuľka 2: ODA členských štátov EÚ pre najmenej rozvinuté krajiny (v čistom vyjadrení) 2014 – 2015

Členský štát	2014		2015	
	ODA pre LDC (v miliónoch EUR)	pomer ODA pre LDC/HND (%HND)	ODA pre LDC (v miliónoch EUR)	pomer ODA pre LDC/HND (%HND)
Rakúsko	272,7	0,08	200,4	0,06
Belgicko	625,0	0,16	549,5	0,13
Bulharsko	8,3	0,02	7,6	0,02
Chorvátsko	1,9	0,00	6,4	0,01
Cyprus	2,9	0,02	3,6	0,02
Česká republika	39,0	0,03	37,1	0,02
Dánsko	678,0	0,26	549,5	0,20
Estónsko	6,4	0,03	5,3	0,03
Fínsko	427,7	0,21	386,9	0,18
Francúzsko	1 924,4	0,09	2 143,6	0,10
Nemecko	2 889,1	0,10	2 340,0	0,08
Grécko	37,4	0,02	34,3	0,02
Maďarsko	21,6	0,02	23,4	0,02
Írsko	299,5	0,18	310,7	0,15

Taliansko	724,4	0,04	784,6	0,05
Lotyšsko	4,2	0,02	4,2	0,02
Litva	7,0	0,02	8,2	0,03
Luxembursko	129,8	0,43	138,8	0,40
Malta	1,5	0,02	1,9	0,02
Holandsko	844,4	0,13	934,4	0,14
Poľsko	98,0	0,02	112,8	0,03
Portugalsko	89,8	0,05	81,4	0,05
Rumunsko	25,4	0,02	27,8	0,02
Slovenská republika	13,2	0,02	16,7	0,02
Slovinsko	8,1	0,02	8,6	0,02
Španielsko	367,0	0,03	283,4	0,03
Švédsko	1 226,8	0,29	1 328,1	0,29
Spojené kráľovstvo	4 985,5	0,24	5 514,7	0,23
EÚ28 CELKOVÁ ODA PRE LDC	15 759,2	0,11	15 843,5	0,11

Kolektívna ODA EÚ je súčtom ODA, ktorú vykazujú inštitúcie EÚ a členské štáty. Údaje do roku 2014 zahŕňajú pôžičky z vlastných zdrojov Európskej investičnej banky, ktoré nie sú pripísané členským štátom EÚ a sú doplnkom k celkovej sume EÚ28, na základe výpočtov Komisie EÚ (pozri poznámku pod čiarou 3). Hodnota ODA inštitúcií EÚ, ktorá sa nepripisuje členským štátom, za rok 2016 je založená na údajoch, ktoré členské štáty predložili OECD-DAC, aby sa zabezpečil súlad s vykazovaním zo strany členských štátov a aby sa zabránilo dvojitému započítaniu.

Zdroje:

- Pri údajoch za roky 1995 – 2016
 - o za členov OECD: OECD/DAC.
 - o za členské štáty EÚ, ktoré nie sú členmi OECD: OECD/DAC, ak boli k dispozícii, inak vlastné údaje členských štátov. V roku 2016 sa ODA za Cyprus a Bulharsko odhaduje v rovnakom objeme a s rovnakým podielom k HND ako v roku 2015, keďže aktualizované údaje OECD ešte nie sú k dispozícii.
-